

SVETI VASILJE OSTROŠKI I RAZBOJNIK

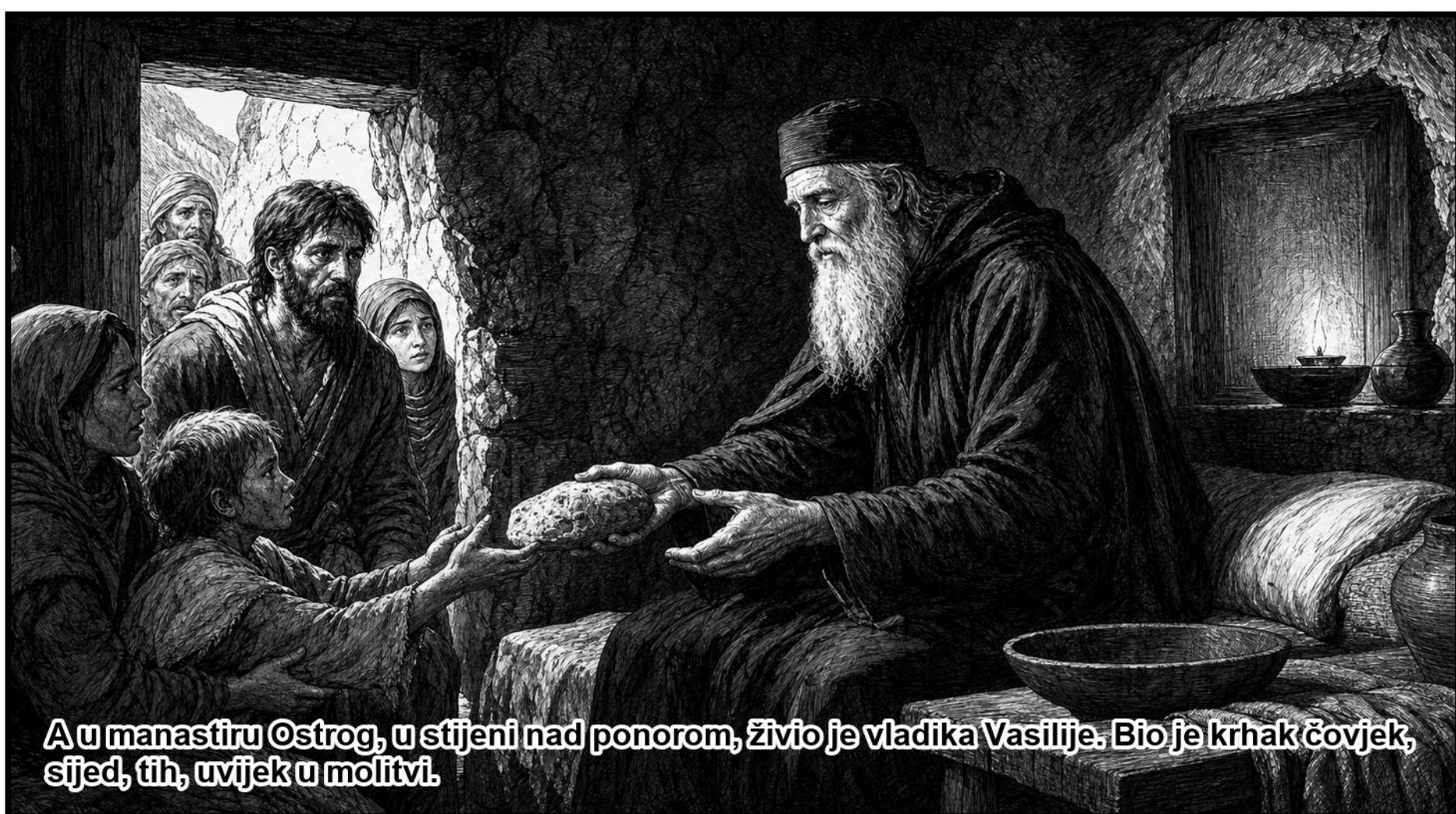

U planinama Hercegovine i Crne Gore, krajem 17. stoljeća, vladalo je krvavo doba.

Među najstrašnijima bio je čovjek po imenu Mato — visok, pleća kao u medvjeda, brada do prsa.

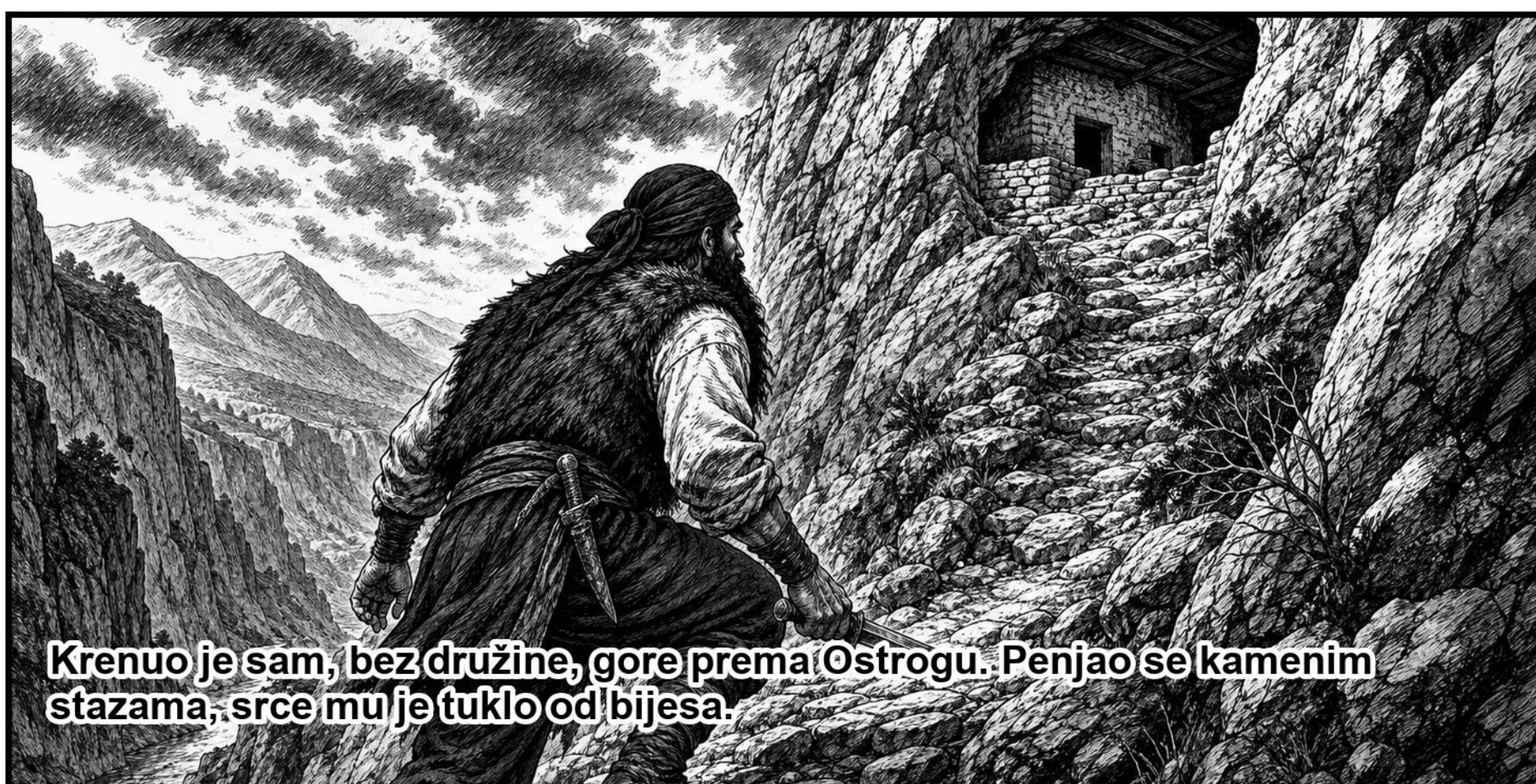

A u manastiru Ostrog, u stijeni nad ponorom, živio je vladika Vasilije. Bio je krhak čovjek, sjeđ, tih, uvijek u molitvi.

Što mi taj kaluđer odvlači ljude? Idu mu u manastir, daju mu darove, a meni se klone. Idem ga ubiti.

Mato je o tome čuo i naljutio se.

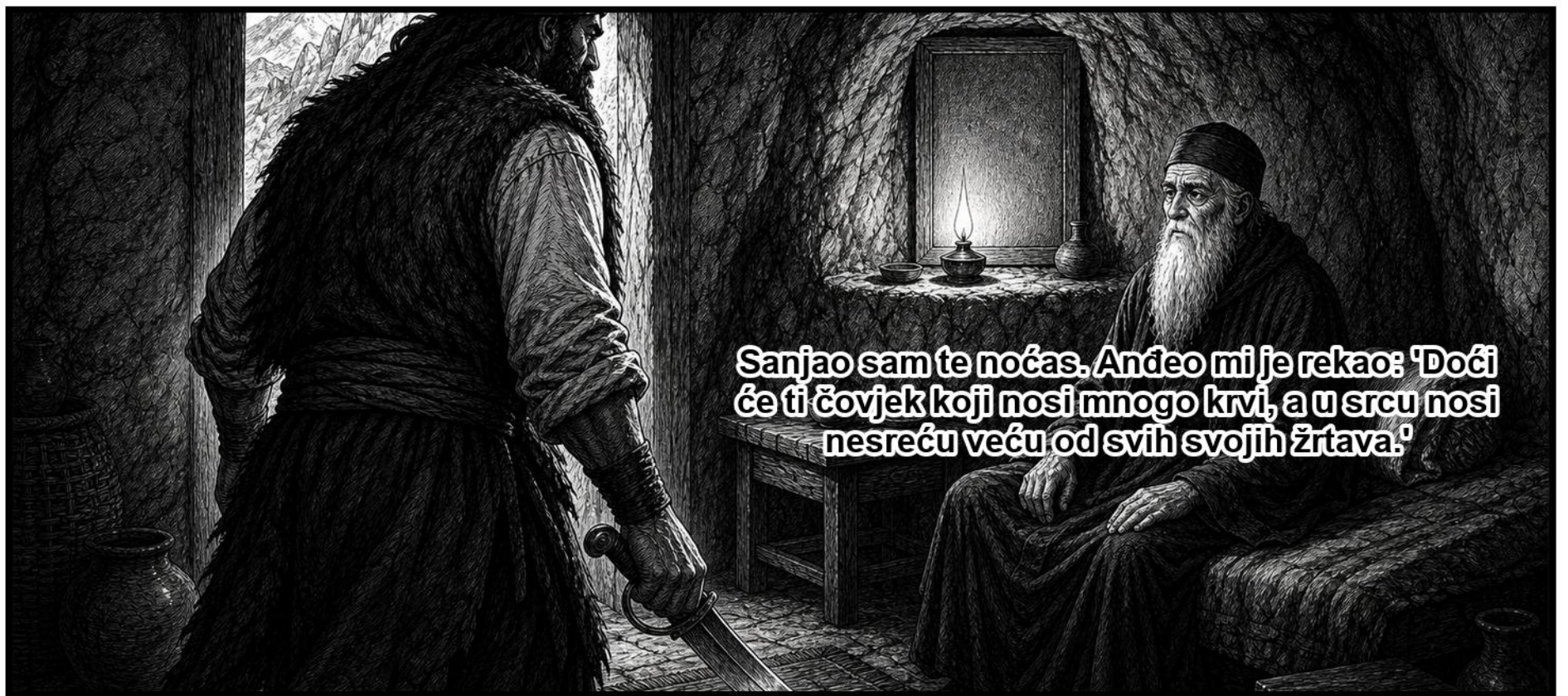
Krenuo je sam, bez družine, gore prema Ostrogu. Penjao se kamenim stazama, srce mu je tuklo od bijesa.

Sjedni, sine. Čekam te.

Kad je stigao do manastirske pećine, izvukao je nož i ušao.

Otkud znaš da dolazim?

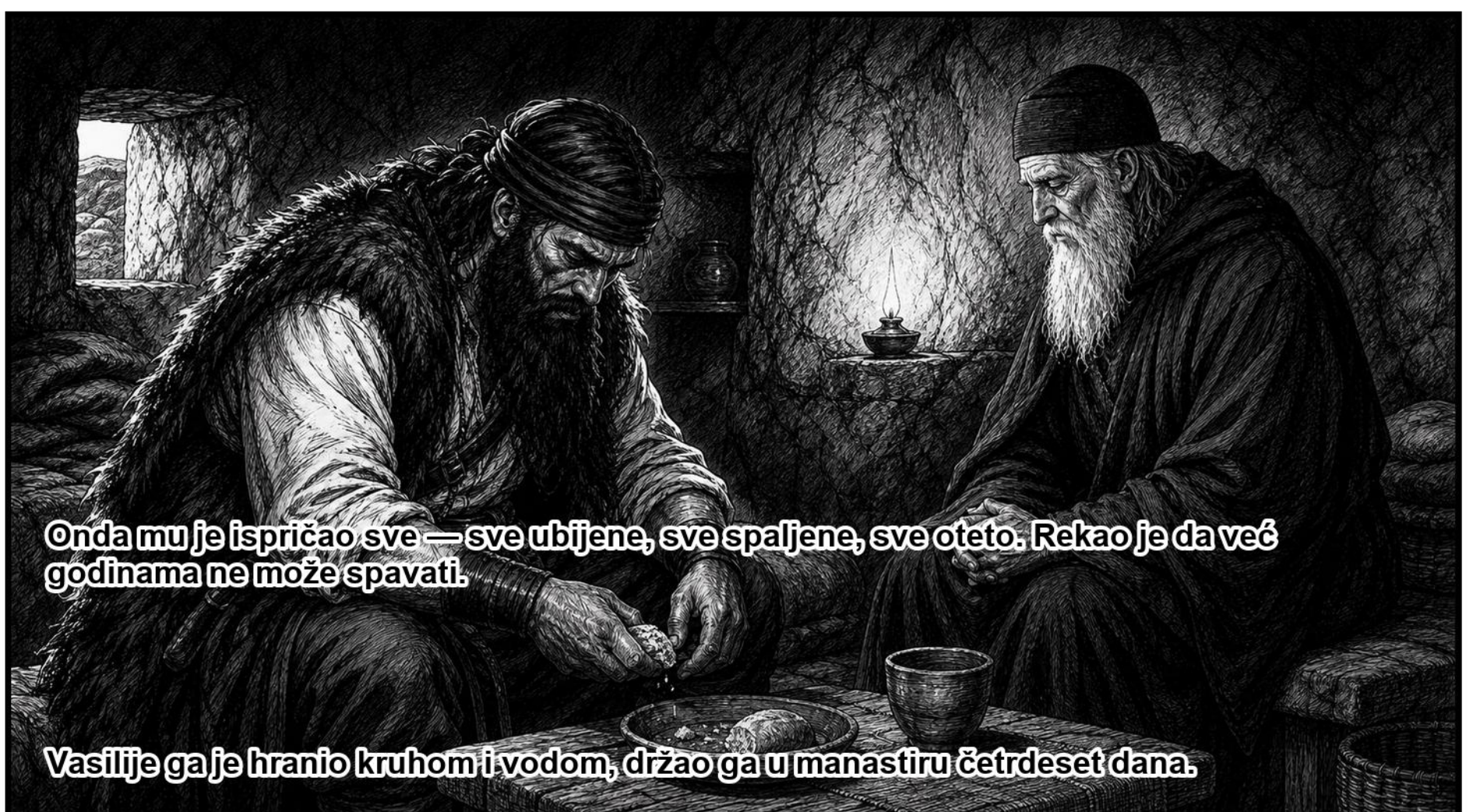
Sanjao sam te noćas. Anđeo mi je rekao: 'Doći će ti čovjek koji nosi mnogo krvi, a u srcu nosi nesreću veću od svih svojih žrtava.'

Mato je htio odgovoriti — ali grlo mu se stegnulo. Spustio je nož.

Sine, koliko si dugo nesretan?

I tu je Mato pao na koljena. Plakao je kao dijete koje se izgubilo, plakao satima, a Vasilije je sjedio pored njega bez riječi.

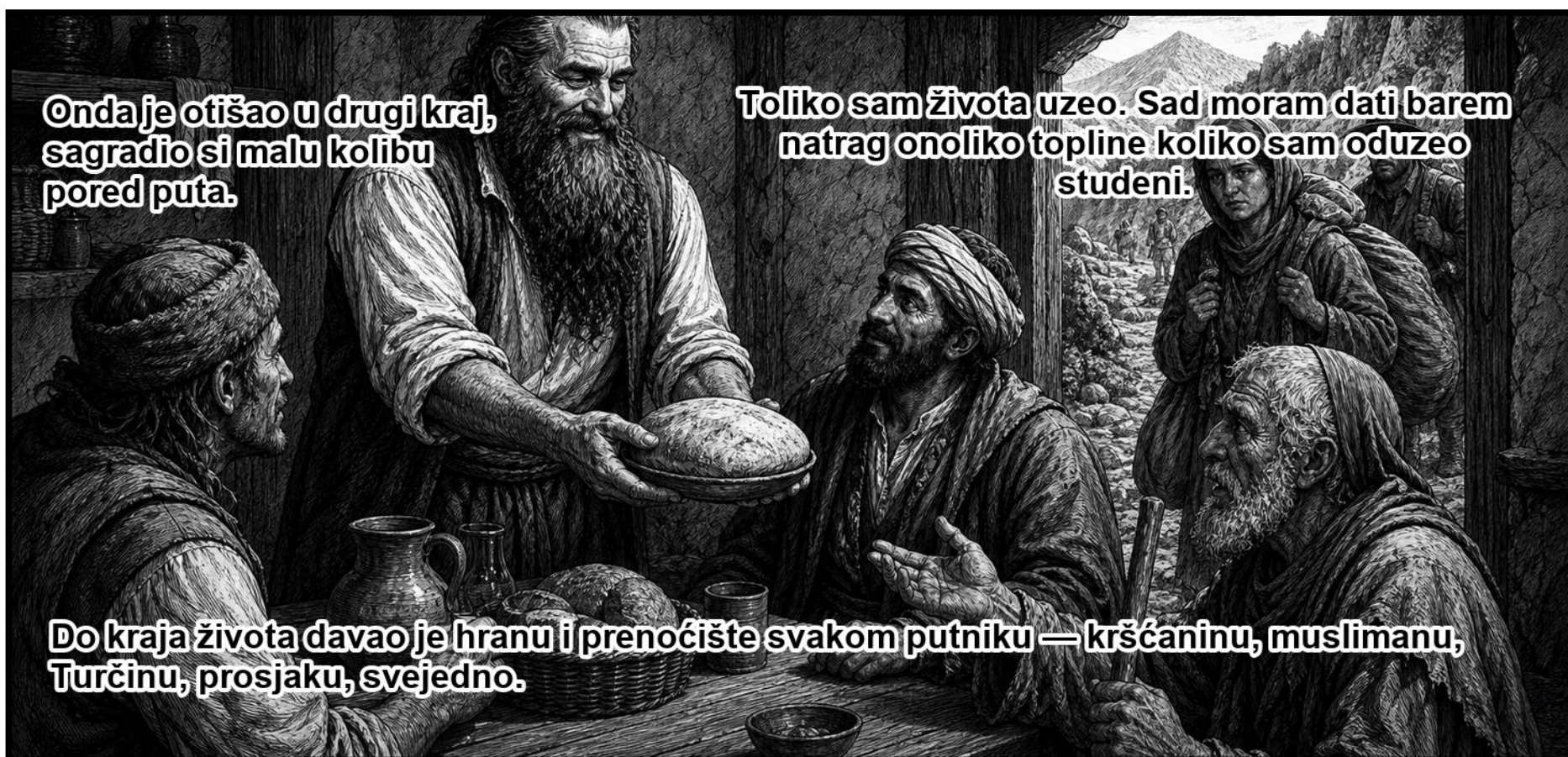

Onda mu je ispričao sve — sve ubijene, sve spaljene, sve oteto. Rekao je da već godinama ne može spavati.

Vasilije ga je hranio kruhom i vodom, držao ga u manastiru četrdeset dana.

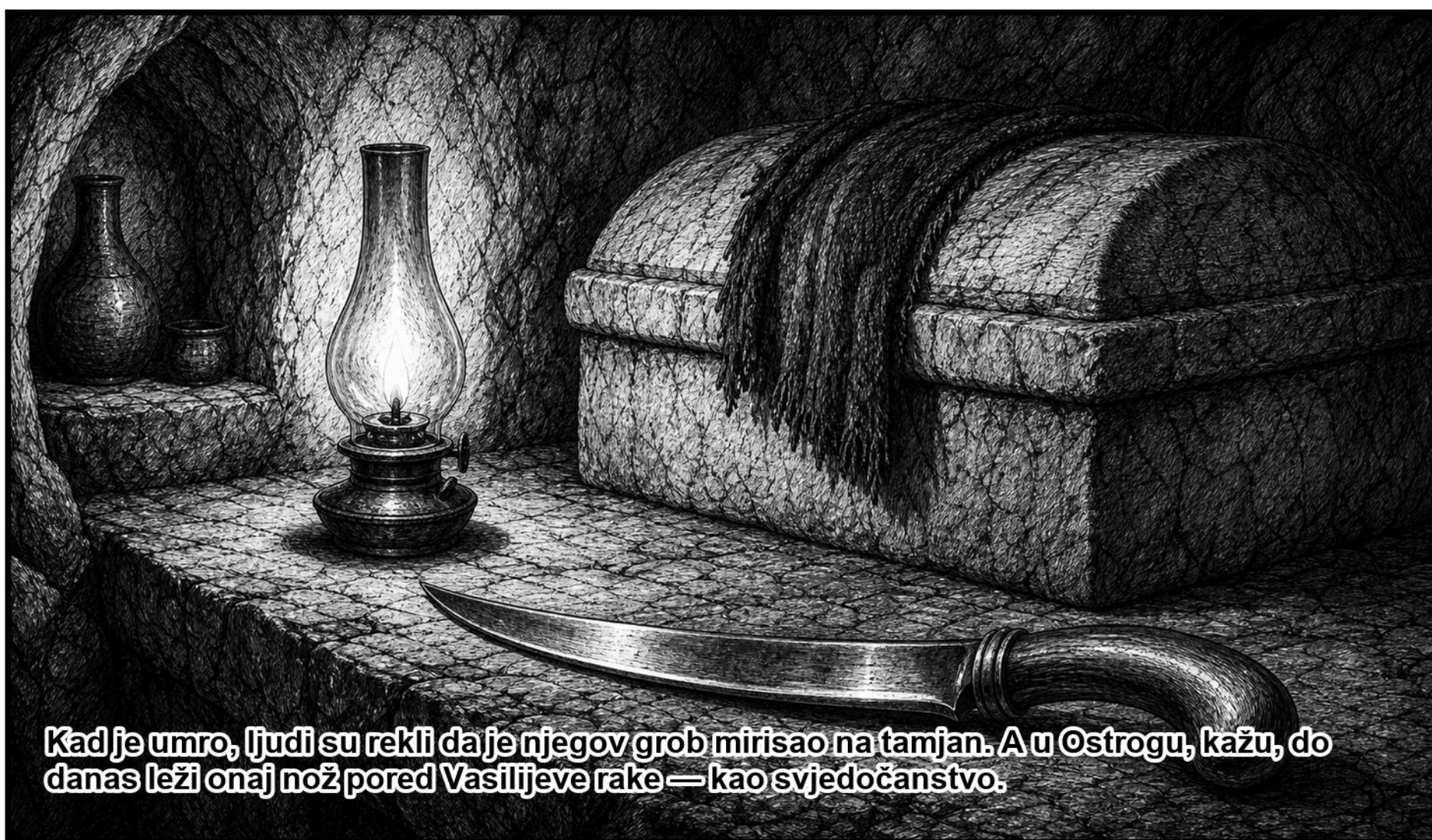
Kad je sišao s planine, ostavio je nož u manastiru. Vratio je svojoj družini ono što su zajedno ukrali.

Onda je otišao u drugi kraj, sagradio si malu kolibu pored puta.

Toliko sam života uzeo. Sad moram dati barem natrag onoliko topline koliko sam oduzeo studeni.

Do kraja života davao je hranu i prenočište svakom putniku — kršćaninu, muslimanu, Turčinu, prosjaku, svejedno.

Kad je umro, ljudi su rekli da je njegov grob mirisao na tamjan. A u Ostrogu, kažu, do danas leži onaj nož pored Vasilijeve rake — kao svjedočanstvo.